

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE

OLIMPIADA DE ISTORIE Etapa județeană/municipiul București Clasa a XII-a 8 martie 2014

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru este de trei ore.

Subiectul I (40 de puncte)

Citiți cu atenție sursele istorice de mai jos:

A. „După alegerea ca guvernator al Ungariei (1446), [Iancu] a încheiat un sistem militar comun, alcătuit din cele trei țări române (...). Într-un document emis la 4 decembrie 1447, la Târgoviște, Iancu de Hunedoara se intitula «din mila lui Dumnezeu, voievod al Țării Românești», iar domnul Moldovei (...) îl considera «părinte al său». De altminteri, de la acest domn (Petru al II-lea), Iancu a primit cetatea Chilia, ca punct strategic, în 1448.”

(Ioan Aurel Pop, Thomas Năgler, *Istoria Transilvaniei*)

B. „Să știi, Măria Ta, că am călcat pacea [cu turcii]. Văzând ei ceea ce am făcut, au părăsit gâlceville și certurile pe care le aveau până acum în toate alte părți, atât dinspre țara Măriei Tale [Ungaria] cât și din toate celelalte părți și și-au aruncat toată mânia asupra-ne. Primăvara au de gând să vină dușmănește, cu toată puterea lor (...). Vadurile lor de la Dunăre [de trecere în Țara Românească], în afară de Vidin, am pus să le ardă (...). Dacă voia Măriei Tale este să ai luptă cu ei, atunci strânge-ți toată [oastea] adu-o în această țară, peste munți a noastră [Țara Românească] și binevoiește să te bați, aici, cu ei (...)”.

(*Scrisoarea lui Vlad Țepeș către regele Matei Corvin, 1462*)

C. „Pierderea Țării Românești și reconstituirea unui front antiotoman la Dunăre era o primejdie prea gravă pentru dominația Porții în Peninsula Balcanică pentru a putea fi tolerată de sultan. Pentru a scoate din luptă Moldova, Mehmed al II-lea a fost silit să organizeze la începutul anului 1475 o mare expediție sub comanda beglerbegului Rumeliei, Soliman eunucul. Speranța sultanului a fost însă înșelată; la Vaslui, într-o vale îngustă, unde superioritatea numerică otomană nu putea fi exploatată, Ștefan a prins în cursă și a nimicit marea oaste trimisă de Mehmed împotriva sa (10 ianuarie 1475)”.

(M. Bărbulescu, D. Deletant, K. Hitchins, S. Papacostea, *Istoria României*)

D. „...Mihai nu putea da lupta în câmp deschis (...), a ales o poziție care să nu îngăduie o desfășurare mare de trupe și, în același timp, să-l ferească de o eventuală învăluire. O asemenea poziție, pe drumul de la Giurgiu la București, se află anume la satul Călugăreni. (...) în spate, dealuri acoperite de păduri formau un adăpost natural; în față, valea mlăștinoasă a Neajlovului și a Câlniștei (...). Bătălia s-a dat la 13/23 august 1595. Și Mustafa Ali conchide: „*Mihai, pe care ei nu l-au băgat în seamă (...) dovedindu-și arta în ale luptei, a distrus în acest fel merituosă oaste*”.

(Constantin C. Giurăscu, Dinu C. Giurăscu, *Istoria românilor*)

Răspundeți următoarelor cerințe:

1. Menționați, pe baza surselor B și C, câte o cauză a declanșării confruntărilor militare. **6 puncte**
2. Menționați, pe baza surselor C și D, câte o informație referitoare la rezultatul confruntărilor militare. **6 puncte**
3. Menționați, pe baza surselor B și C, o asemănare referitoare la tactica militară folosită, selectând câte o informație prin care să susțineți această asemănare. **7 puncte**
4. Formulați un punct de vedere referitor la rolul lui Iancu de Hunedoara în lupta antiotomană, folosind ca argument o informație din sursa A. **6 puncte**
5. Prezentați două asemănări între acțiunile diplomatice prin care spațiul românesc se implică în relațiile internaționale în Evul Mediu și la începuturile modernității. **10 puncte**
6. Prezentați o asemănare între două instituții centrale din spațiul românesc. **5 puncte**

Subiectul II (50 de puncte)

Elaborați, în aproximativ trei-patru pagini, un eseu despre sistemul constituțional din România, având în vedere:

- prezentarea unui fapt istoric intern favorabil adoptării primei Constituții a statului român și precizarea a trei principii înscrise în aceasta;
- prezentarea contextului istoric favorabil adoptării unei constituții în prima jumătate a secolului al XX-lea și menționarea unei prevederi a acesteia prin care este îndeplinit un obiectiv al proiectelor politice din secolele al XVIII-lea – al XIX-lea;
- precizarea unei constituții adoptate în prima jumătate a secolului al XX-lea, care modifică regimul politic și menționarea unei consecințe a acesteia asupra organizării statului;
- prezentarea a două asemănări între prevederile cuprinse în două constituții adoptate în secolul al XX-lea;
- formularea unui punct de vedere referitor la rolul legii fundamentale în evoluția politică a României din a doua jumătate a secolului al XIX-lea și în secolul al XX-lea și susținerea acestuia prin două argumente istorice.

Notă! Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, evidențierea **relației cauză-efect**, susținerea unui punct de vedere cu **argumente istorice** (prezentarea unui fapt istoric relevant, respectiv utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea **succesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** eseului în limita de spațiu precizată.

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE

OLIMPIADA DE ISTORIE
Etapa județeană/municipiul București
Clasa a XII-a
8 martie 2014

BAREM DE CORECTARE ȘI NOTARE

Nu se acordă punctaj intermediar

SUBIECTUL I:

1. **câte 3 puncte** pentru menționarea, pe baza surselor B și C, a oricărei cauze a declanșării confruntărilor militare.
(3p x 2 = 6p)
2. **câte 3 puncte** pentru menționarea, pe baza surselor C și D, a oricărei informații referitoare la rezultatul confruntărilor militare.
(3p x 2 = 6p)
3. **3 puncte** pentru menționarea pe baza surselor B și C, a oricărei asemănări referitoare la tactica militară folosită.
câte 2 puncte pentru selectarea informații care susține asemănarea menționată.
(2p x 2 = 4p)
4. **3 puncte** pentru formularea, pe baza sursei A a oricărui punct de vedere referitor la rolul lui lăncu de Hunedoara în lupta antiotomană.
3 puncte pentru folosirea ca argument a oricărei informații din sursa A.
5. **câte 2 puncte** pentru menționarea oricăror două asemănări între acțiunile diplomatice prin care spațiul românesc se implică în relațiile internaționale în Evul Mediu și la începuturile modernității.
(2p X 2 = 4p)
câte 3 puncte pentru prezentarea fiecărei asemănări menționate, prin evidențierea relației de cauzalitate și utilizarea unui exemplu/ a unei caracteristici.
(3p X 2 = 6p)
câte 1 punct pentru utilizarea **doar** a a câte unei caracteristici referitoare la caracteristicile menționate;
6. **2 puncte** pentru menționarea oricărei asemănări între două instituții centrale din spațiul românesc.
3 puncte pentru prezentarea asemănării menționate, prin evidențierea relației de cauzalitate și utilizarea unui exemplu/ a unei caracteristici;
1 punct pentru utilizarea **doar** a câte unui exemplu/ a unei caracteristici referitoare la asemănarea menționată.

Total 40 de puncte

SUBIECTUL II:

Informația istorică – 40 de puncte distribuite astfel:

- **2 puncte** pentru menționarea oricărui fapt istoric intern favorabil adoptării primei Constituții a statului român.
3 puncte pentru prezentarea faptului istoric menționat, prin evidențierea relației de cauzalitate și utilizarea unui exemplu/ a unei caracteristici.
1 punct pentru utilizarea **doar** a câte unui exemplu/ a unei caracteristici referitoare la faptul istoric menționat.
- câte 1 punct** pentru precizarea oricăror trei principii înscrise în Constituția din 1866.

(1p X 3 = 3p)

- **2 puncte** pentru menționarea contextului istoric favorabil adoptării unei constituții în prima jumătatea a secolului al XX-lea.
- 3 puncte** pentru prezentarea contextului istoric menționat, prin evidențierea relației de cauzalitate și utilizarea unui exemplu/ a unei caracteristici.
 - 1 punct pentru utilizarea **doar** a câte unui exemplu/ a unei caracteristici referitoare la contextul istoric menționat.
- 3 puncte** pentru menționarea oricărei prevederi prin care este îndeplinit un obiectiv al proiectelor politice din secolele al XVIII-lea – al XIX-lea.
- **2 puncte** pentru precizarea oricărei constituții adoptate în prima jumătatea a secolului al XX-lea, care modifică regimul politic.
- 2 puncte** pentru menționarea oricărei consecințe a constituției precizate asupra organizării statului.
- **câte 2 puncte** pentru menționarea oricăror două asemănări între prevederile cuprinse în două constituții adoptate în secolul al XX-lea. **(2p x 2= 4p)**
- câte 3 puncte** pentru prezentarea fiecărei asemănări menționate prin evidențierea relației de cauzalitate și utilizarea unui exemplu/a unei caracteristici. **(3p x 2= 6p)**
 - câte **1 punct** pentru utilizarea **doar** a unui exemplu/ a unei caracteristici referitoare la fiecare asemănare menționată;
- 2 puncte** pentru formularea oricărui punct de vedere referitor la rolul legii fundamentale în evoluția politică a României din a doua jumătate a secolului al XIX-lea și în secolul al XX-lea.
- câte 4 puncte** pentru susținerea punctului de vedere formulat prin două **argumente istorice** – prezentarea oricărui fapt istoric relevant pentru fiecare argument și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea (*deoarece, pentru că* etc.) și concluzia (*așadar, ca urmare* etc.) **(4p x 2 = 8p)**

Ordonarea și exprimarea ideilor menționate – 10 puncte distribuite astfel:

- 1 puncte** pentru **structurarea textului** (introducere - cuprins - concluzii);
 - 1 punct pentru (introducere - cuprins - concluzii);
 - 0 puncte pentru text nestructurat;
- 3 puncte** pentru evidențierea relației cauză-efect, astfel încât compoziția să probeze înțelegerea procesului istoric;
 - 1 punct pentru prezența parțială a relației cauză-efect;
 - 0 puncte pentru lipsa relației cauză-efect;
- 3 puncte** pentru **respectarea succesiunii cronologice/ logice** a faptelor istorice;
 - 1 punct pentru respectarea parțială a succesiunii cronologice/ logice a faptelor istorice;
 - 0 puncte pentru nerespectarea succesiunii cronologice/ logice a faptelor istorice;
- 2 puncte** pentru **utilizarea limbajului istoric**;
 - 1 punct pentru utilizarea parțială a limbajului istoric;
 - 0 puncte pentru lipsa limbajului istoric;
- 1 punct** pentru **respectarea limitei de spațiu**;
 - 0 puncte pentru nerespectarea limitei de spațiu.

Total 50 de puncte

Total test 90 de puncte

Se acordă 10 puncte din oficiu.

Total 100 de puncte